

V2001-23 21.02.2001

Konkurranseloven § 3-9 - dispensasjon fra §§ 3-1 og 3-2 for samarbeid om felles prissetting m.v. - Telemark Taxitransport AS

Sammendrag:

Telemark Taxitransport AS er gitt midlertidig dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 og 3-2 for å inngå prisforhandlinger på vegne av drosjenæringen i Telemark med Telemark Fylkestrygdekontor om sykefrakt med drosje, for å inngi felles anbud på vegne av drosjenæringen i Telemark om sykefrakt med drosje, og for å fordele oppdrag om sykefrakt med drosje gjennom drift av kjørekontorer i fylket.

Konkurransetilsynet viser til Norges Taxiforbunds brev av 29. januar 2001, hvor Norges Taxiforbund på vegne av Telemark Taxitransport AS (TTT) søker om midlertidig dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 og 3-2 for på vegne av taxinæringen i Telemark å forestå prisforhandlinger om sykefrakt med drosje med Telemark Fylkestrygdekontor, levere inn felles anbud om sykefrakt med drosje og fordele oppdrag mellom drosjesentraler.

TTT eies av i overkant av 200 drosjeeiere i Telemark Fylke og Norges Taxiforbund, avdeling Telemark. Prisforhandlingene mellom TTT og Telemark Fylkestrygdekontor omfatter samtlige drosjesentraler og drosjeløyvehavere i fylket.

Konkurranselovens forbudsbestemmelser mot pris- og anbudssamarbeid

Ifølge konkurranseloven § 3-1 er det forbudt for to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, å fastsette eller søke å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt. TTT vil inngi felles pristilbud og forestå prisforhandlinger på vegne av drosjeløyvehaverne i Telemark om sykefrakt med drosje på trygdens regning, samt skoleskyss og TT-kjøring som dekkes av fylkeskommunen. Samarbeidet vil være i strid med konkurranseloven § 3-1.

Konkurranseloven § 3-2 forbyr to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, å fastsette eller søke å påvirke priser, mengdeberegninger eller andre vilkår ved anbud, fordeling av anbud eller at noen ervervsdrivende skal avstå fra å inngi anbud. TTT ønsker å inngi felles anbud dersom ovennevnte oppdrag skulle bli lyst ut på anbud, noe som vil være i strid med konkurranseloven § 3-2.

Prisdirektoratet ga i brev av 22. april 1961 den enkelte drosjesentral dispensasjon fra forbudene mot pris og anbudssamarbeid i §§ 1 og 2 i daværende forskrifter om konkurransereguleringer av 1. juli 1960. Dispensasjonen ble gitt med varighet inntil videre og gjelder fortsatt. Konkurransetilsynet har lagt til grunn at pris og anbudssamarbeid mellom løyvehavere tilknyttet ulike drosjesentraler, og som derved foregår utenfor rammen av den enkelte drosjesentral, ikke omfattes av nevnte dispensasjon. Følgelig vil

det ovennevnte samarbeid mellom drosjeløyvehaverne i TTT ikke være dekket av denne dispensasjonen, fordi samarbeidet er mellom drosjeeiere som er tilsluttet forskjellige drosjesentraler og drosjeeiere med bopelsløyver.

Etter konkurranseloven § 3-9 kan imidlertid Konkurransetilsynet gi dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 til 3-4 dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurdering og vedtak

Tilsynet har den senere tid rettet betydelig fokus mot drosjemarkedet, og spesielt maksimalprisreguleringen. Våren 2000 ble maksimalprisforskriften opphevet i områder med to eller flere drosjesentraler der tilsynet mener at forholdene ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse. Videre vurderes en ny forskrift om meldeplikt for økning i priser og endring i takstregulativer for kjøring med drosjebil. Forskriften vil medføre en ny reguleringsordning for fastsettelse av maksimale drosjetakster, og innebære at drosjeprisene i områder som er underlagt prisregulering på en mer fleksibel måte kan justeres i takt med prisutviklingen i nærliggende områder hvor det er konkurranse mellom drosjesentraler. De næringsdrivende i drosjebransjen gis derved mest mulig like rammevilkår, uavhengig av hvor i landet de er lokalisert.

Man har også sett at offentlige myndigheter har ønsket å effektivisere innkjøp av drosjetjenester for å redusere belastningen på offentlige budsjetter. Konkurransetilsynet foretok i 1999 en bredere gjennomgang og vurdering av organiseringen av det offentliges innkjøp av drosjetjenester i forbindelse med sykefrakt for trygdens regning. Tilsynets anbefalinger og konklusjoner fremgår i Konkurransetilsynets rapport av 30. april 1999 om sykefrakt med drosje.

I utgangspunktet er tilsynet meget skeptisk til at samtlige drosjeeiere i et løyvedistrikt eller et kjøreområde deltar i et samarbeid som omfatter felles prissetting og/eller fordeling av oppdrag i forbindelse med sykefrakt, skoleskyss og TT-kjøring med drosje. Dette fordi et slikt samarbeid vil eliminere så godt som all konkurranse om denne type oppdrag. Dette vil igjen kunne føre til høyere priser, lavere produksjon og dårligere kvalitet og service enn hva som kunne være tilfellet i en situasjon med mer virksom konkurranse. Dog vil slikt samarbeid i enkelte situasjoner kunne gi effektivitetsgevinster som følge av en bedre samordning av sykefraktoppdrag, en mer effektiv utnyttelse av drosjeparken, redusert ventetid for brukerne og reduserte administrasjonskostnader både for fylkeskommunen og drosjeeierne som omfattes av samarbeidet.

Konkurransetilsynet er gjort kjent med at det vurderes å legge om kjørestrukturen i Telemark gjennom endring i kjøreområde/løyvegrensener.

På vegne av TTT ber derfor Norges Taxiforbund om at TTT innvilges midlertidig dispensasjon inntil fylkeskommunen har tatt stilling til hvorledes drosjetransporten tenkes regulert i Telemark, og til TTT har hatt anledning til å vurdere fremtidig organisering.

Tilsynet legger vekt på at samarbeidet gjør det mulig for Telemark Fylkestrygdekontor å forhandle om priser ved syketransport med én motpart istedenfor at hvert trygdekontor forhandler med de enkelte sentraler og løyvehavere. Tilsynet forutsetter at dette er en fordel i tiden frem til hvilke endringer som skal gjøres i kjørestrukturen er avgjort og gjennomført. Videre legger tilsynet til grunn at det er lite hensiktsmessig av fylkestrygdekontoret og bransjen å innføre et nytt system for offentlig kontraktskjøring, som ikke er i strid med konkurranselovens bestemmelser, så lenge omlegging av kjørestrukturen vurderes. En slik ordning vil antakelig være relativ ressurskrevende i en overgangsfase, og mest sannsynlig ikke lønnsom når den kun skal gjelde i ett år. Tilsynet forventer derfor at samarbeidet fører til effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen.

Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 b) fattet følgende vedtak:

Telemark Taxitransport AS gis midlertidig dispensasjon fra konkurranseloven §§ 3-1 og 3-2 for å inngå prisforhandlinger på vegne av drosjenæringen i Telemark med Telemark Fylkestrygdekontor om syketransport med drosje, inngi felles anbud på vegne av drosjenæringen i Telemark om syketransport med drosje, og for å fordele oppdrag om syketransport med drosje gjennom drift av kjørekontorer i fylket.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder frem til 1. februar 2002.

Dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom vilkårene for dispensasjon ikke er oppfylt eller forutsetningen for dispensasjon ikke lenger er til stede, jf. konkurranseloven § 3-9 tredje ledd.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes konkurransetilsynet. For øvrig vises til vedlagte skjema "Melding om rett til å klage på forvaltningsvedtak".

[til toppen](#)